

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Autor: mgr Violetta Demetraki - Paleolog

Promotor: Prof. nadzw. dr hab. Adam Taracha

Temat:

Badania profilu DNA – problematyka kryminalistyczna i prawnodowodowa

Praca doktorska dotyczy prawnych i kryminalistycznych aspektów testów genetycznych. Podjęty temat koncentruje się nie tylko na standardach międzynarodowych ale odwołuje się również do krajowych systemów prawnych, jak też do zagadnień medycznych. W niniejszej pracy przedstawiono problematykę DNA z różnych perspektyw. Pracę podzielono na dziesięć rozdziałów poprzedzonych wstępem.

Przedstawiono syntezę najważniejszych osiągnięć badawczych jak i wskazano na problemy z nią związane. Omówione zostały podstawy biologiczne DNA, wychodząc od historii zastosowania badań genetycznych w kryminalistyce. Przedstawiono również historię zastosowań analiz genetycznych w prawie polskim i rolę jaką pełni we współczesnych badaniach kryminalistycznych.

Wskazane zostały regulacje prawne w różnych krajach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz prawne regulacje i efektywności bazy danych profili genetycznych w Polsce.

Przedstawiona została ekspertyza z badań DNA w procesie karnym, jej znaczenie oraz możliwe do wystąpienia błędy. W tym obszarze zidentyfikowano wiele problemów, takich jak kontaminacja, znaczny poziom degradacji, nieprawidłowy sposób przechowywania lub postępowania z materiałem genetycznym, czy wreszcie błędna interpretacji uzyskanych wyników.

W pracy zaprezentowano najczęściej stosowane metody izolacji DNA, a także zagrożenia dla tego procesu, które mogą mieć potem istotne skutki dla wykorzystania jego wyniku jako dowodu w postępowaniu karnym.

Przedstawiono teorie tzw. „nieomyślności” badań genetycznych, wyszczególniono czynniki, które mogą wpływać na wynik analizy, a także najczęściej pojawiające się błędy i ich przyczyny. Przedstawiono prawne uregulowania ochrony praw człowieka w kontekście badań genetycznych. Omówiony został problem zgody oskarżonego na przeprowadzenie badań genetycznych, a także przechowywanie i wykorzystywanie próbek biologicznych w różnych innych celach poza badaniami genetycznymi.

Ukazane zostały sposoby wykorzystania badań DNA na potrzeby wymiaru sprawiedliwości, wskazano możliwości wykorzystania baz DNA do realizacji funkcji wykrywczej i podstawy prawne w zakresie stosowania badań genetycznych jako dowodu w procesie karnym.

Celem i głównym założeniem rozprawy doktorskiej jest przedstawienie i analiza regulacji prawnych dotyczących nie tylko przeprowadzania testów genetycznych ale również przedstawienie genetycznych baz danych w prawie krajowym i międzynarodowym. Rozważania dotyczą również wzajemnych powiązań badań genetycznych z prawami jednostki.

Prezentowane w pracy zagadnienia mogą być przydatne dla szerokiego kręgu akademickiego, jak również dla praktyków. Stanowią bowiem kompleksowe opracowanie zagadnienia wykorzystania profili DNA w postępowaniu karnym.

Vo's lefto Demetra - Polny